

Verslag

Programmaraad Bodembeheer

Datum: 9 december 2024
Tijd: 9.30 - 12.30 uur
Plaats: Vergadercentrum Vredenburg, Utrecht

Aanwezig:

Frank Agterberg – BodemenergieNL
Dirkjan Reijersen Van Buuren – Vakgroep
Bodembewust
Hans Boer – VA
Arjan uit de Bosch - RWS LOBO
Mark van Lokven – UvW
Jan Fokkens - VNO-NCW

Henk Oort – VvMA, VKB, NL Ingenieurs
Arjen Sollie – VvMA, VKB, NL Ingenieurs (tot
11.30 uur)
Jeroen Bartels (vervangend voorzitter)
Sonja Kooiman - SIKB
Annelies de Graaf (secretaris) - SIKB

Afwezig:

Joop Jansen – NVPG, Bouwend NI
Marjon Verhoeven – KOBO-HBO

Ronald Cornelisse - OMWB

Gasten:

Sandra Mol - Ministerie van IenW
Marieke de Vries - Ministerie van IenW

Frank Lamé - Deltares

Actie
door:

1. Opening en vaststellen agenda

Jeroen Bartels, interim-voorzitter van de Programmaraad Bodembeheer, opent de vergadering. Er worden diverse wijzigingen in de samenstelling van de programmaraad gemeld: Annelies de Graaf vertrekt bij SIKB. Sonja Kooiman van SIKB neemt haar taak als secretaris van de Programmaraad Bodembeheer over. Per 31 december neemt Henk Oort afscheid van het bestuur van de VvMA, en verlaat hij ook de Programmaraad Bodembeheer. Arjen Sollie van Envisio Ingenieursbureau neemt de positie van Henk Oort in het VvMA-bestuur over, en daarom ook in de programmaraad. Frank Agterberg is sinds vorige week afgetreden als voorzitter van Branchevereniging Bodemenergie. Tom Meijerink volgt Frank Agterberg op als voorzitter van Branchevereniging Bodemenergie. Vanaf de volgende vergadering zal Tom Meijerink deelnemen.

Vanwege treinproblemen zijn Sandra Mol en Marieke de Vries verlaat, en wordt agendapunt 3 m.b.t. de ontwikkelingen rond Europese normalisatietrajecten relevant voor bodembeheer als eerste punt behandeld.

2. Ontwikkelingen Europese normalisatietrajecten relevant voor bodembeheer

Frank Lamé van Deltares is voorzitter van CEN/TC 444 'Environmental characterization of solid matrices'. Hij geeft een presentatie over de stand van zaken van Europese normalisatietrajecten die relevant zijn voor bodembeheer, met name in het kader van de EU Bodemonitoringsrichtlijn (SML, Soil Monitoring Law). De presentatie wordt als separate bijlage met het verslag verstuurd.

Bij de SML is de insteek voor de monitoring om gebruik te maken van wat reeds beschikbaar is. Er wordt gekeken naar het bestaande Europese monitoringsprogramma Lucas Soil. Frank Lamé vindt dit uitgangspunt spannend, omdat de meetmethoden van de beschikbare

monitoringsmeetnetten niet altijd vergelijkbaar zijn.

Vragen en reacties

Mark van Lokven: Zitten waterbodems in de concept SML?

Frank Lamé: Nee, deze gaat uitsluitend over de landbodem.

Hans Boer: De voorzitters van de werkgroepen komen uit Nederland, Frankrijk en Duitsland.

Doen de andere lidstaten niet mee? Frank Lamé: Andere lidstaten participeren wel, maar Nederland, Frankrijk en Duitsland zien het belang en hebben capaciteit en middelen om hier aan te trekken. De belangen van Nederland, Frankrijk en Duitsland liggen politiek niet altijd op één lijn, maar wat betreft meetmethoden lopen de belangen minder ver uit elkaar. Voor Frankrijk is het heel belangrijk dat zij werkgroepen, of nog liever TC's voorzitten.

Hans Boer: Je ziet dat branches nieuwe brancheorganisaties opzetten om tegenwicht te geven aan de Franse invloed.

Frank: De Normcommissie milieukwaliteit overlegt jaarlijks met lenW. Inzet vanuit Nederland is om de normen zo in te richten dat het past op het Nederlandse systeem.

Hans Boer: Een goed meetsysteem is belangrijk voor de geloofwaardigheid van marktpartijen.

Frank Lamé: Dat is ook de reden dat het Rijk hierin financieel investeert. Het Rijk wil het Nederlandse gedachtegoed graag terug zien in het Europese verhaal.

Henk Koster (n.a.v. slide 16): Je geeft aan dat de door de SML beoogde keuring/certificatie van terreinen een kans is voor SIKB. Moet dat niet een samenwerking zijn tussen markt, lenW, NEN en SIKB?

Sandra Mol: Dit onderdeel is inmiddels gesneuveld uit de tekst van de SML. Dit werd als een te hoge administratieve last gezien. Zie verdere toelichting bij agendapunt 3.

Jeroen Bartels: Er is politieke discussie over aanvaardbare doses vanuit risico's voor de volksgezondheid. De normwaarden worden steeds lager, maar het gaat om de doses die men binnenkrijgt. Door de lagere normwaarden ontstaat paniek voor niets.

Frank Lamé: In de SML wordt meer gekeken naar biologische impact, bijvoorbeeld op regenwormen, inclusief synergetische effecten van verschillende stoffen. CEN/TC zit meer op de lijn van uitloging in plaats van samenstelling. Dat is voor de SML-groep nog nieuw.

Hans Boer (n.a.v. slide 15): Kan de lijst met beschikbare EN-ISO-normen voor bodem worden gedeeld?

Frank Lamé: Dat is mogelijk. Ik zal deze lijst toezenden om te delen met de programmaraad.

SK

Jeroen Bartels bedankt Frank Lamé voor de heldere uitleg. Vervolg van het gesprek over de betekenis voor SIKB vindt plaats na de presentatie bij agendapunt 3.

3. Stand van zaken ontwikkeling EU-Bodemmonitoringsrichtlijn

Sandra Mol en Marieke de Vries van het Ministerie van lenW zijn te gast en geven een toelichting op de stand van zaken van de voorbereiding van de EU Bodemmonitoringsrichtlijn (SML).

De presentatie wordt als separate bijlage met het verslag verstuurd.

De Eerste en Tweede kamer hebben uitgesproken dat bodemzorg geen Europese zaak is en aan de lidstaten zelf is. Nederland heeft in lijn daarmee tegen het voorstel gestemd om een bodemgezondheidsrichtlijn, een soort KRW, vast te stellen. Daarnaast heeft het Rijk veel inzet

gepleegd om het oorspronkelijke voorstel voor een eis tot 'geen extra landafdekking' van tafel te krijgen.

Op dit moment bevindt het Europese proces om tot de definitieve tekst van de richtlijn te komen zich in een stroomversnelling (slide 16). Verwachte vaststelling is medio 2015. Lidstaten moeten de richtlijn binnen 3 jaar omzetten naar Nederlandse wetgeving. Pas daarna gaan de monitoring echt van start. Hiermee komt veel werk op de lidstaten af, en het zal een enorme impuls zijn voor de lidstaten die nog niet ver zijn met bodembeheer. De termijn waarop de voortgang van de SML wordt geëvalueerd is onlangs aangepast van 6 naar 7,5 jaar.

Grondwater en waterbodems horen niet tot de scope van de SML. De rondwaterkwaliteit is al geregeld via de KRW en de Grondwaterrichtlijn. Het monitoringskader bestaat uit vier onderdelen A t/m D (slide 9). Alleen de onderdelen A (Verzilting, verdichting, afname organisch koolstof) en B (Erosie, fosfor (P), bodemverontreiniging (lijst metalen) en waterretentie) tellen mee voor de karakterisering van de bodemgezondheid. Voor bodemonderzoek bij bodemverontreiniging zijn geen normen opgenomen in de richtlijn. Dit is aan de lidstaten zelf om te invullen. Ook de 'non binding sustainable target values' en 'operational trigger values' (slide 12) moeten door de lidstaten zelf worden ingevuld. Dit gaat voor discussie binnen Nederland zorgen. Mogelijk moet de Omgevingswet hierop worden aangepast.

Vragen en reacties

Jan Fokkens: Wat is er overleefd van het verhaal wat we als bedrijfsleven met lenW hebben voorbereid 'Wat willen we'?

Sandra Mol: Nederland heeft erg gestuurd om niet het starre systeem van de KRW over te nemen, bodemprocessen zijn veel trager. Sterk gestuurd op niet groei netto ruimtegebruik. Vooraf overgenomen in de zin van keuze voor gefaseerde aanpak: eerst monitoren en in kaart brengen, daarna kijken of er ingezet moet worden voor verbetering. Nu alleen een inspanningsverplichting. Kabinet zet sterk in op 'geen kop op Europese regelgeving', dus Programma Bodem Ondergrond en Grondwater, waarin lenW met partners werk aan gezonde bodem heel goede positioneren richting Kabinet. Monitoring wordt vanuit beleid (niet vanuit wetenschap) verder ingevuld door lenW en LNVN samen.

Jan Fokkens: De effecten in Nederland zijn bij de KRW vele malen groter dan in andere landen. Het moet wel haalbaar en realistisch zijn. Zorg bij KRW is dat de normen eigenlijk niet haalbaar zijn. Is Nederland niet het braafste jongentje van de klas door alles heel ambitieus in te zetten?

Sandra Mol: Daarom is benadrukt 'non binding sustainable target values', deze zijn niet voor niets niet bindend. Dergelijke waarden zitten niet in de Omgevingswet, dus we moeten heel goed nadenken of/hoe we dit in Nederland implementeren. Het beeld in Europa is overigens niet dat Nederland het beste jongetje van de klas is, maar in het midden of daaronder zit.

Jan Fokkens: We meten in Nederland ook heel veel, daardoor meten we veel afwijkingen.

Sandra Mol: We zijn ook een dichtbevolkt land, en een delta met veel verschillende bodemtypen, dus wellicht komen we ook tot kleinere bodemdistricten voor Nederland.

Frank Lamé: Een interessant aspect is: een lidstaat mag niet besluiten dat je maar één district hebt, maar een indeling in twee districten mag wel. Ik denk dat we in gesprek moeten gaan met andere landen over hoe je tot de indeling komt.

Sandra Mol: Europa zet nu ook in op afstemmen over district-indeling.

Henk Koster: We hebben al veel informatie in Nederland. Hoe kunnen we dat gebruiken?

Sandra Mol: Ik verwacht dat er een enorme datastroom op gang komt. Dat wordt een grote

opgave, want we moeten aanleveren aan EU-portal.

Mark van Lokven: Door de decentralisatie in Nederland bepalen gemeenten de kwaliteitsdoelen voor de bodem. Rijdt het EU-beleid de decentralisatie in de wielen?

Sandra Mol en Marieke de Vries: Dat verwachten we wel. Daar moeten we met de partijen het gesprek over aan gaan. De district-indeling zal aanleiding zijn om te kijken waar de coördinerende rol komt te liggen, wellicht komt die bij de provincies te liggen. De trigger values en target values moeten wel wetenschappelijk onderbouwd worden, en hierover moeten lidstaten verplicht afstemmen met andere lidstaten.

Jeroen Bartels: Wat gaat er met certificering gebeuren?

Sandra Mol: Daar is in Europa veel weerstand tegen vanwege administratieve lasten. Daarom was dit in de tweede concept-versie van de SML al geschrapt.

Frank Lamé: Je kunt de monitoring via het certificatiespoor regelen. Daar kan SIKB een rol in hebben.

Henk Koster: De bodemcollega's van IenW lijken ook in deze richting te denken.

Dirkjan Reijersen Van Buuren: Bodemverontreiniging in kaart brengen, dat hebben we toch al in Nederland?

Marieke de Vries: Dat klopt, maar we moeten het wel verzamelen en aanleveren aan de EC.

Sandra Mol: Dit onderdeel van de SML gaat over puntverontreinigingen. Er zijn veel zorgen over diffuse verontreinigingen, bv. PFAS en een deel van de pesticiden. Het is lastig om dit in de monitoring op te nemen. Daarom is voor diffuse verontreinigingen een compromis gesloten: op de watch-list zetten en in Europees verband monitoren. Voor Nederland is het nog een vraag voor de implementatie of we PFAS willen betrekken in ons Nederlandse monitoringssysteem. Onze inzet is wel om zoveel mogelijk gebruik te maken van beschikbare informatie.

Frank Lamé: Daarin zit wel het belang van harmonisatie, zodat we niet weer een kaart krijgen waarin de je de landsgrenzen ziet omdat bijvoorbeeld zink op verschillende wijzen wordt gemeten. Met uniforme meetmethoden krijgen we vergelijkbare data.

Jan Fokkens: Maar de conclusies die je er aan verbindt is maatwerk.

Frank Lamé: Er is een groot verschil tussen meten en beoordelen. Je kunt niet voor heel Europa beslissen welke waarden wel en niet goed zijn.

Jeroen Bartels: De deskundigen die betrokken zijn bij SIKB, nemen niet deel in CEN/TC 444 of onderliggende de werkgroepen. Hoe kunnen we de inbreng vanuit Nederland vergroten? Niet alle bedrijven kunnen tijd vrij te maken en vergaderingen in EU-verband bij te wonen.

Sandra Mol: Er komt ook een expertgroep in Europa, er zal veel vraag komen naar specialistische input. We moeten gaan kijken waar we de raakvlakken hebben, en daarvoor een goed systeem organiseren (bv. themasessies).

Frank Lamé: Voor Werkgroep 7 'Sampling' en Werkgroepen 8 'Assessment' zijn we op zoek naar experts, maar Nederlandse experts zijn ook in de andere werkgroepen van CEN/TC 444 welkom. Naast de laboratoria doen weinig deskundigen vanuit bedrijven mee in de werkgroepen. De werkgroepen vergaderen veelal online. Eens per jaar is er een gezamenlijke fysieke vergadering van alle werkgroepen t.b.v. de onderlinge afstemming.

De nieuwe Werkgroep 8 'Assessment' start in mei 2025 onder Nederlands voorzitterschap (waarschijnlijk zal Frank Lamé tijdelijk voorzitten). Deze werkgroep heeft raakvlak met beleid, omdat de meetmethoden een relatie hebben met normwaarden, maar zal zich niet met de normwaarden zelf bemoeien.

Jeroen Bartels legt de vraag voor welk advies de programmaraad op basis van de presentaties kan geven aan het SIKB-bestuur.

- Dirkjan Reijersen Van Buuren: Centraal bodembeleid heeft de voorkeur. Decentraal beleid geeft veel problemen in de praktijk.
- Hans Boer: Uniforme regels helpt wel in het kader van vertrouwen, dus daar moet het SIKB-bestuur ook op inzetten. Hoe kan dit systeem helpen om vertrouwen in bodemsector terug te winnen? Harmonisatie en standaardisatie zijn daarbij belangrijk.
- Mark van Lokven: Dit kruist ook de ontwikkeling bij SIKB 'Hoe zien we bodembeheer?'. De SML kijkt breder, gaat SIKB hierop aansluiten? Voor de waterschappen zijn bodemdaling en klimaat-adaptatie belangrijke opgaven. Hoe verhouden deze opgaven zich tot de SML?
- Sandra Mol: Hier moeten we bij de implementatie gezamenlijk beeld over vormen.

4. Input SIKB-jaarplan Bodembeheer 2025

De Programmaraad is gevraagd om input voor het SIKB-jaarplan voor bodembeheer 2025.

Henk Koster licht toe: Onderhoud van het stelsel is doorlopend, de vraag is juist welke extra/nieuwe activiteiten de programmaraad wil laten uitvoeren in 2025. Naast het onderhoud zijn voor bodembeheer voor 2025 de volgende activiteiten voorzien:

- Impact-analyse EU Soil Monitoring Law.
- Input leveren aan de impact-analyse van de reeds bestaande en de in ontwikkeling zijnde Europese normen voor bodemenergiesystemen en grondwateronttrekkingsbronnen:
 - Ontwikkeling: EN 18049-1 Wells for water extraction (Bronnen voor grondwateronttrekking).
 - Vastgesteld: EN 17522:2023 Design and construction of backfilled and grouted borehole heat exchangers (Ontwerp en realisatie gesloten bodemenergiesystemen).

De impactanalyse zal worden uitgevoerd door het Ministerie van IenW.

Hans Boer: Lijn 1 betreft 'Effectief en actueel stelsel'. In hoeverre zit de zorgplicht hierin? Dit is al aan het begin van de keten geborgd, maar bevoegd gezag later in de keten vertrouwt dat niet en stelt extra eisen.

Henk Koster: In het programma Versterking Kwalibo-stelsel kijken we naar ketens. Kwalibo beslaat slechts een deel van de keten. Voor tankinstallaties doe we vanuit SIKB een road-show bij de omgevingsdiensten, samen met marktpartijen. Inmiddels zijn 12 omgevingsdiensten bezocht. Na bezoek zien marktpartijen het aantal vragen / controles toenemen.

Dirkjan Reijersen Van Buuren: Veel bodemonderzoeken worden afgekeurd. Voor SIKB is het ook belangrijk dat het vertrouwen in de onderzoeken goed is. Het is goed om te onderzoeken wat de problemen zijn (kleine fouten, grote fouten, kritisch/niet kritisch) en te kijken naar het systeem daarachter.

Hans Boer: Als opdrachtgevers moeten we er veel strakker op zitten. Als een rapport niet door het bevoegd gezag wordt geaccepteerd, moet je zelf sturen richting uitvoerende bureau.

Jan Fokkens: Het stelsel is vooral voor niet-deskundige opdrachtgevers van belang. Discussiëren over rapporten is niet erg, het is goed dat dit gebeurt.

Afgesproken is om de volgende activiteit te agenderen in het jaarplan:

- Met deskundigen van omgevingsdiensten (via de Vakgroep Bodem en Ondergrond van OmgevingsdienstNL), adviesbureaus, grondbanken, etc. een analyse doen van de oorzaken van afkeuring van bodemonderzoeken door omgevingsdiensten en op basis daarvan een

voorstel voor verbetermaatregelen doen.

Daarnaast is afgesproken om de Vakgroep Bodem en Ondergrond van OmgevingsdienstNL uit te nodigen om deel te nemen in de Programmaraad. Ronald Cornelisse wordt hierbij betrokken.

SK, RC

5. Stand van zaken lenW-programma Versterking kwalibo-stelsel

Henk Koster: Op 19 december as. is de feestelijk afsluiting van het programma Versterking Kwalibo. Dan zal ook een aantal rapporten ter vaststelling worden voorgelegd.

Het Samenwerkingsprotocol en de Leidraad voor de inhoud van normdocumenten zijn, op enkele kleine aanpassingen na, af. Henk Koster zal de eindproducten delen.

Het onderzoek Where abouts is nog niet af. Er is gekozen voor koppeling met informatie die op grond van het Bal moet worden ingediend bij het Omgevingsloket van het DSO. Dus om gebruik te maken van de informatie die al wordt aangeleverd, en geen aanvullende zaken op te tuigen.

Onderzoek m.b.t. Advies wel of niet onder Kwalibo brengen: Het rapport is nog niet af. Het advies wordt waarschijnlijk dat het geen toegevoegde waarde heeft om advies onder Kwalibo te brengen. Wel worden aanbevelingen gedaan om risico's in de keten te verkleinen. Dan moeten we eerst goed weten wat de risico's zijn, maar dat weten we niet. Het Deltares-rapport met risicosturingsanalyses beslaat maar 5 ketens.

Risico-analyse ketens: Henk Koster constateerde in het smalle stakeholder-overleg dat er tegenovergestelde belangen waren m.b.t. de risicobeoordeling. Daarom heeft hij het voorstel gedaan om met een kleine groep voor één keten – primaire bouwstoffen: zandwinning – de risico's in kaart te brengen. Constatering daaruit is: de risico's die je met Kwalibo aanpakt beslaan maar een klein deel van de risico's in de keten. Eigenlijk moet je een dergelijke analyse voor alle ketens doen. Het Ministerie van lenW heeft nog niet aangegeven dit op te zullen pakken.

Arjen uit de Bosch: Het VTH-spoor wordt opgenomen door de projectgroep Kwalibo, en loopt in 2025 door. Het programma Versterking Kwalibo loopt af, maar er kunnen wel acties doorlopen.

Dirkjan Reijersen Van Buuren: Komt er een eindrapport waarin staat wat er geïmplementeerd gaat worden.

Henk Koster: Er komt een kamerbrief waarin dit wordt aangegeven.

6. Rondje langs de velden: wat speelt er bij de deelnemers?

Jeroen Bartels nodigt de leden uit om belangrijke zaken die de afgelopen periode zijn gepasseerd te delen.

Hans Boer: Vorige week gesproken met Marijn Bas van het Ministerie van lenW om de zorg te uiten m.b.t. gebrek aan ruimte voor betrokkenheid van het bedrijfsleven bij het traject Herijking bodemregelgeving. Het bedrijfsleven was alleen uitgenodigd bij de klankbordgroep Herijking bodemregelgeving, dan denkt lenW dat het bedrijfsleven voldoende is gehoord. Maar bij vervolgdiscussies worden alleen de overheidskoepels betrokken. RWS is wel betrokken, ook vanuit uitvoering.

Dirkjan Reijersen Van Buuren: Ik zie dat de betrokkenheid vanuit de uitvoering voor grond en bagger eenzijdig is, namelijk alleen vanuit waterbodems. Voor input vanuit het bedrijfsleven voor bodem, waarvoor ook nog decentraal beleid is, is geen ruimte. Het gesprek moet veel intensiever zijn dan het nu is: je kunt nu je problemen aangeven, maar er is geen dialoog over de oplossingen. Er wordt niet doorgevraagd om in beeld te brengen waar de problemen zitten. Kijk naar welke deskundigheid je per probleem aan tafel nodig hebt.

Jan Fokkens: Voor secundaire bouwstoffen heeft VNO-NCW dit punt opgeschaald naar DG-niveau, volgende week gesprek met Jaap Slotemaker DG.

Jeroen Bartels: Is het een taak van SIKB om aan te geven welke deskundigen aan tafel moeten zitten?

Henk Koster: Ik zie hier inderdaad de taak voor SIKB om aan te geven dat je dit niet al te hoog over kunt organiseren, omdat je de praktijkkennis, zowel vanuit beleid als vanuit uitvoering, hierbij nodig hebt.

Hans Boer: Er was enige tijd een netwerkbijeenkomst van ILT, daar was niemand van bodem (en afval).

Frank Agterberg: Ik heb grote zorgen over de kennis over het toepassen van de certificaten voor bodemenergiesystemen. Er is een kennisplatform, en het voornemen was om publieke en private kennisnetwerken samen te voegen. De bal daarvoor ligt nu bij het Ministerie van IenW, maar dat acteert niet. Als dit niet van de grond komt, krijg je problemen in de uitvoering, goed om vanuit SIKB om op het belang te wijzen bij IenW.

7. Concept-verslag 7 oktober 2024 en openstaande acties

Annelies de Graaf meldt dat Ronald Cornelisse en Henk Koster ten onrechte niet zijn vermeld bij de aanwezigen. Met in achtneming van de voorgenoemde correctie wordt het concept-verslag vastgesteld.

Stand van zaken actiepunten:

- Afgerond: Nr. 38, 45, nr. 49, nr. 52, nr. 53.
- Nr. 45: Uitgevoerd. René Smolders heeft niet meer gereageerd. Geconcludeerd wordt dat hij niet zal gaan deelnemen aan de programmaraad. Er zal een vervanger vanuit de gemeenten of omgevingsdiensten worden gezocht.
- Nr. 39/54: Nr. 54 is uitgevoerd. Arjan uit de Bosch heeft geen reactie van Thom Maas ontvangen. Henk Koster geeft aan dat hij op korte termijn een overleg heeft met Gilbert Boerekamp van RWS LOBO, VVMA en VKB, over bescherming van de privacy van medewerkers waarvoor een verplichting geldt voor persoonserkenning. Bij actie nr. 39 wordt de naam van Gilbert Boerenkamp geplaatst.
- Nr. 44: blijft staan.
- Nr. 51: blijft staan.
- Nr. 55: blijft staan.

SK

8. Rondvraag/actualiteiten

- Actualiteiten uit het bestuur. Henk Koster: ...
 - Discussie m.b.t. de status van BRL SIKB 12000 Tijdelijke grondwaterbemalingen: Dit is een vrijwillige BRL. De sector overweegt om de BRL om te zetten naar een handreiking. Het CCvD Bodembeheer heeft het programmabureau gevraagd om met het Ministerie van IenW te bespreken of BRL 12000 onder de erkenningsregeling kan worden gebracht. IenW heeft hier negatief op gereageerd. Naar aanleiding heeft het CCvD opgedragen om BRL te actualiseren, zodat op basis van een actuele versie de verdere besluitvorming kan plaatsvinden.
 - Platform Overheid en Kwaliteit Bodembeheer (POKB): 4 jaar geleden is de financiering door het Rijk via Bodem+ beëindigd, en het POKB ligt nu 2 jaar stil. Het Ministerie van IenW ziet het POKB graag weer opstarten, en gaat via ODNL de financiering starten.

- BRO: SIKB heeft opdracht van het Ministerie van BZK om de eerste 2 jaar van de beheerfase uit te voeren (beheer van de standaarden) voor 2 registratieobjecten m.b.t. milieuhygiënisch onderzoek.
- Stand van zaken werving nieuwe voorzitter Programmaraad Bodembeheer:
De selectiecommissie, met Jan Fokkens, Arjan uit de Bosch, Henk Koster en René Zijlstra als vertegenwoordiger van het bestuur, heeft een profielschets gemaakt. Suggesties voor de profielschets of voor kandidaten graag doorgeven aan Henk Koster. De commissie heeft besloten om niet in eigen gelederen te zoeken, maar de vacature breed te publiceren.
- Geactualiseerde versie gespreksagenda ter informatie: geen opmerkingen.

Allen

Jeroen Bartels bedankt Annelies de Graaf voor haar inzet als secretaris voor de programmaraad.

9. Sluiting

Jeroen Bartels dankt iedereen voor de bijdrage en sluit om 12.15 uur de vergadering.

Vergaderschema Programmaraad Bodembeheer 2025

maandag 17 maart 2025	9.30 – 12.30 uur	Seats2meet, Utrecht
donderdag 12 juni 2025	13.00 – 16.30 uur	Vergadering met de Programmaraad Bodembescherming. Locatie: PM
maandag 6 oktober 2025	9.30 – 12.30 uur	Seats2meet, Utrecht
maandag 8 december 2025	9.30 – 12.30 uur	Seats2meet, Utrecht

Openstaande actiepunten uit voorgaande overleggen Programmaraad Bodembeheer

Nr.	Omschrijving	Actiehouder	Datum
37	Twee voorbeelden uitwerken van knelpunten vanuit de interpretatie van de regels en eisen voor toepassen van grond en secundaire bouwstoffen en daarvoor de risico's voor Nederland Circulair benoemen. Nog bekeken moet worden aan wie dit als signaal geadresseerd kan worden. En met de beide programmaraden 'acceptabel risico' voor toepassen van secundaire bouwstoffen definiëren.	HKo, JB	22-06-2023
38	IenW voor de volgende vergadering uitnodigen om een toelichting te geven op de ontwikkelingen in het Europese traject van de Bodemgezondheidsrichtlijn en hoe Nederland daarin meepraat.	AdG	7-10-2024
39	Variant 2 of 3 uitwerken van het voorstel voor de bescherming van de privacy van medewerkers die geregistreerd zijn Bodem+ voor uitvoeren van veldwerk en/of milieukundige begeleiding.	Gilbert Boerekamp (RWS)	9-10-2023
44	Nieuwe afgevaardigde vanuit de opdrachtgevende overheden zoeken ter vervanging van René Zijlstra	HKo	11-12-2023
45	René Smolders vragen of hij als de vergaderingen op een andere dag zijn hij wel zou kunnen komen. Anders andere vertegenwoordiger namens de gemeenten zoeken.	AdG	11-12-2023
49	Advies aan SIKB-bestuur voorleggen om middelen (menskracht en financiën) vrij te maken om met partijen (een) MBO-opleiding(en) op te zetten voor het werkveld bodem.	JB, AdG	11-2-2024
51	Bij hergebruik van grond en bagger we lopen aan tegen slechte kwaliteit van bodemonderzoeken. Daardoor nemen de risico's toe. SIKB zal een definitiestudie starten, om te komen tot een goede onderzoeksvraag (wat is het probleem is en wat zijn oplossingsrichtingen).	HKo	7-10-2024
52	SIKB-notitie over invulling van zorgplicht door protocollen delen met programmaraad.	HKo AdG	7-10-2024
53	N.a.v. nr. 39: Jeroen Bartels deelt een notitie over discussie binnen NEN over omgaan met risico's door milieuverontreiniging.	JB	
54	Arjan uit de Bosch vraagt na bij Thom Maas wat de stand van zaken is m.b.t. actiepunt nr. 39.	AudB	7-10-2024
55	Vergaderschema 2025 met outlookuitnodigingen rondmailen.	AdG, SK	7-10-2024
56	Lijst met beschikbare EN-ISO-normen voor bodem delen	SK	9-12-2024
57	Vakgroep Bodem en Ondergrond van OmgevingsdienstNL uit te nodigen om deel te nemen in de Programmaraad. Ronald Cornelisse hierbij betrekken.	SK	9-12-2024